

Onderwerp Nadere informatie Welstandstoetsing

Steller Sjouke van der Vlugt

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 3678428 Bijlage - Ons 4612211
Datum 17-09-2014 Uw brief - Uw -

Geachte heer, mevrouw,

Op 3 september jl. is in de raadscommissie Ruimte en Wonen het onderwerp Welstandstoetsing aan bod geweest. Vragen van commissieleden betroffen vooral de onafhankelijkheid en de openbaarheid bij de nieuwe werkwijze. Naar aanleiding van deze vragen heeft Wethouder van der Schaaf toegezegd aanvullende schriftelijke informatie te leveren over:

- Hoe de onafhankelijkheid is geborgd bij de gewijzigde organisatie van de welstandstoets;
- Hoe om te gaan met de openbaarheid van de welstandstoetsing in de nieuwe situatie;
- Taken, werkwijze en rol van het Atelier Stadsbouwmeester;

Met deze brief geven wij antwoord op de door u gestelde vragen. De informatie vult het raadsvoorstel Welstandstoetsing van 18 augustus 2014 aan.

Onafhankelijkheid en de welstandstoets

Wij begrijpen uw zorgen over het borgen van onafhankelijkheid bij een nieuwe –meer ambtelijke- organisatie van de welstand. Borging van onafhankelijkheid heeft onze expliciete aandacht en wij delen uw mening dat deze zo zorgvuldig mogelijk moet worden geregeld. Hieronder leggen wij uit op welke wijze wij onafhankelijkheid borgen.

De stadsbouwmeester wordt aangesteld om als onafhankelijk vakinhoudelijk adviseur bouwplannen te voorzien van welstandsadvies. Dat staat expliciet in zijn/haar taakomschrijving. Hij/zij wordt niet als regulier ambtenaar benoemd, maar krijgt een benoeming voor een termijn van 3 tot maximaal 6 jaar. Het is bewust iemand met daarnaast een andere betrekking en/of eigen bureau. Iemand die sterk is, ervaren en zijn/haar sporen aantoonbaar heeft verdiend. Deze koers draagt bij aan de borging van onafhankelijkheid.

De stadsbouwmeester adviseert het college vanuit zijn/haar vakinhoudelijke expertise- en niet andersom. Het welstandsadvies krijgt met de nieuwe organisatie een positie vergelijkbaar met

die van andere specialistische adviezen annex aan een bouwaanvraag. Bijvoorbeeld het advies vanuit geluid of veiligheid. Mochten er tegenstrijdigheden zijn tussen deze adviezen, dan is het college bevoegd tot het nemen van een besluit. Dat was ook bij de vigerende welstandsbeoordeling mogelijk ('contrair gaan wegens andere dan welstandelijke belangen') en wijzigt niet in de toekomst.

In de werkwijze van het Atelier borgen wij onafhankelijkheid als volgt:

- *Beoordeling door een team:* bouwplannen worden altijd door een team beoordeeld. Bij eenvoudige plannen verifiëren de welstandsarchitecten elkaars oordeel. Bij complexe gevallen beoordeelt het team van welstandsarchitecten, o.l.v. de stadsbouwmeester het plan. Bij de meest complexe gevallen blijft de inzet van extern adviseurs. Werken met een team doen we bewust om de zorgvuldigheid en onafhankelijkheid van het oordeel te vergroten. Frequenter overleg (dan in de huidige situatie) en discipline borgt de gewenste snelheid;
- *Bouwaanvragen gemeentelijk eigendommen inclusief externe beoordeling:* bouwaanvragen voor gemeentelijke bouwwerken worden altijd beoordeeld met betrokkenheid van één of meer externe welstandsdeskundigen. Wettelijk gezien is de stadsbouwmeester de enige die gemandateerd is om het welstandsoordeel te vellen. Inhoudelijk nemen de externen de beoordeling bij gemeentelijk eigendommen voor hun rekening. Hun beoordeling wordt integraal aan het 'bouwdossier' toegevoegd en is voor een ieder inzichtelijk;
- *Monitoring en evaluatie:* wij stellen voor de nieuwe werkwijze na 1 jaar te evalueren, met 'onafhankelijkheid' als één van de onderwerpen.

Openbaarheid

Met de nieuwe organisatie van de welstand wordt gekoerst op het verbeterd toegankelijk en openbaar maken van het proces van welstandsbeoordeling. U vraagt meer duidelijkheid over hoe die openbaarheid wordt geregeld in de nieuwe situatie. Voor we daarop in gaan geven we een korte schets van de huidige praktijk.

De vergaderingen van de complete ('grote') Welstandscommissie zijn openbaar en de agenda wordt via internet bekend gemaakt. Bijeenkomsten van de 'kleine' commissie zijn niet openbaar. Alle welstandsadviezen – die van de grote of kleine commissie – maken deel uit van het bouwvergunningdossier en zijn openbaar. De adviezen van de kleine commissie worden niet allemaal uitgeschreven. Deels wordt volstaan met een 'kruisje': wel of niet akkoord. Alle vergunningaanvragen en de verleende vergunningen worden gemeentelijk gepubliceerd. In de praktijk blijkt de belangstelling voor het bijwonen van de bijeenkomst van de Welstandscommissie niet erg groot en blijkt het maar zelden voor te komen dat burgers welstandsadviezen opvragen.

Gemeente breed werken we aan het verbeterd ontsluiten van de vergunningaanvragen en verleende vergunningen op het internet. Door bijvoorbeeld zoeken op adres mogelijk te

maken, waardoor burgers beter kunnen vinden wat er in hun buurt gebeurt. Ook wordt gewerkt aan een 'App' die een signaal geeft wanneer er in de directe omgeving van de betrokkene een bouwaanvraag wordt gepubliceerd.

Wij vergroten de openbaarheid als volgt:

- *Openbaar maken van de werkvoorraad*: de welstandsmedewerkers van het Atelier houden op het internet lijsten bij met de plannen die bij hen in behandeling zijn (nb. het gaat om de plannen die niet direct kunnen worden afgehandeld). Met daarbij vermeld wie verantwoordelijk is voor de beoordeling;
- *Publieke inloop*: twee maal per week op vaste momenten heeft eenieder de mogelijkheid tot inloop in het Atelier; momenten worden helder gecommuniceerd en worden explicieter óók gericht op derden/ belanghebbenden. Iedereen – aanvrager of 'buurman' - kan het Atelier benaderen met vragen en opmerkingen;
- *Wekelijks openbaar overleg*: de stadsbouwmeester en de welstandsarchitecten van het Atelier (evt. ondersteund door een externe adviseur) komen elke vrijdagochtend bij elkaar om lopende zaken te bespreken. Deze besprekingen zijn openbaar toegankelijk en de agenda is via internet beschikbaar. Ten opzichte van de huidige situatie vindt het overleg frequenter plaats, wat de snelheid ten goede komt;
- *Geschreven oordeel*: voor alle bouwplannen, kleine en grote, zal voortaan altijd een gemotiveerd welstandsoordeel, begrijpelijk geformuleerd, worden gegeven. Dit oordeel maakt onderdeel uit van het bouwdoossier en is openbaar;
- *Monitoring en evaluatie*: wij stellen voor de nieuwe werkwijze na 1 jaar te evalueren, met 'openbaarheid' als één van de onderwerpen.

Taken, werkwijze en rol Atelier Stadsbouwmeester

In aanvulling op de 'Presentatie raadsfracties 01-01-09' geven wij graag een toelichting op de taak en rol van het Atelier in bredere zin.

Het Atelier Stadsbouwmeester heeft als taken:

- voeren van de Welstandstoets;
- voeren monumententoets voor gemeentelijk monumenten (m.u.v. gemeentelijk eigendommen);
- leveren gevraagd en ongevraagd advies over ruimtelijke kwaliteit aan college en ambtenaren;
- voeren van onafhankelijke supervisie en deelnemen in kwaliteitsteams;
- stimuleren ontwerp onderzoek en agenderen actuele ruimtelijke opgaven (o.m. via debatten, manifestaties, bijdragen aan festivals als Let's Gro);
- Groningen blijvend op de kaart zetten als stad met een cultuur van vrijheid, onderzoek, debat, architectuur en ruimte;
- coachen, begeleiden en inspireren overheid en stadje;

De Stadsbouwmeester is een onafhankelijk adviseur ruimtelijke kwaliteit voor college en ambtenaren. Hij of zij levert gevraagd en ongevraagd advies. De stadsbouwmeester heeft een ontwerpachtergrond, staat middenin de (inter)nationale praktijk en heeft voldoende statuur en senioriteit. De stadsbouwmeester wordt aangesteld voor 3 dagen per week.

Het Atelier ondersteunt de stadsbouwmeester. Het is een open netwerk van mensen, die naast hun werk voor het Atelier óók werkzaam zijn elders in de gemeentelijke organisatie of daarbuiten. Een aantal medewerkers met relevante achtergrond is primair belast met de welstand en monumententoets. Anderen werken aan de overige taken van het Atelier. Het Atelier is op een herkenbare, goed toegankelijke locatie gehuisvest. Medewerkers flexwerken daar aan hun ateliertaken en de locatie is geschikt voor het ontvangen van bezoek.

Vervolg

In het raadsvoorstel Welstandstoetsing is toegezegd uw raad te informeren over de verdere vormgeving van het atelier stadsbouwmeester. In nauw overleg met de nieuw aan te stellen stadsbouwmeester en andere stakeholders wordt de werkwijze voor het complete takenpakket de komende maanden concreet gemaakt. Uw raad wordt hier over geïnformeerd eind van dit jaar of begin volgend jaar.

We werken daarnaast aan de actualisatie van het welstandsbeleid – de welstandsnota. Het door uw raad vastgestelde kader op basis waarvan het atelier toetst. Dat doen we gebiedsgericht – met de wijken-, zoals in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit aangekondigd. En daarbij wordt ook de nieuwe stadsbouwmeester betrokken. De uitgangspunten leggen we eind van dit jaar aan u voor in een Plan van Aanpak. Voor de zomer van 2015 verwachten wij u een nieuwe nota ter vaststelling aan te bieden.

Ten slotte: het atelier zal zich in de praktijk moeten bewijzen. We gaan het functioneren van het Atelier Stadsbouwmeester evalueren na 1 jaar en zullen ook uw raad daarbij betrekken.

Vertrouwende u hiermee voldoende antwoord op uw vragen te hebben gegeven.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink